

Sygn. akt I C 220/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2021 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Dominika Czarnecka

Protokolant: Marta Antonowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2021 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.

przeciwko M. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2219 zł (dwa tysiące dwieście dziewiętnaście złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 4 marca 2020 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w zakresie dalej idącym;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 527, 80 zł (pięćset dwadzieści siedem złotych 80/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt C 220/21

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł przeciwko M. K. pozew o zapłatę kwoty 3.153,25 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanymi od dnia 4 marca 2020 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że strona pozwana zobowiązała się poprzez podpisanie weksla z dnia 21 grudnia 2017 r. do zapłaty w dniu 2 lutego 2020 r. kwoty 3.153,25 zł. Powód podniósł, iż wezwał pozwaną do wykupu weksla, jednakże ta do dnia wniesienia pozwu nie dokonała żadnej wpłaty. Powód wywodził, iż weksel został wystawiony przez stronę pozwaną na zabezpieczenie zwrotu całej sumy z tytułu pożyczki udzielonej przez powoda na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 21 grudnia 2017 r. Powód zaznaczył, że wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia również okazało się bezskuteczne.

W dniu 14 października 2020 r. referendarz sądowy tut. Sądu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym na rzecz powódki przeciwko M. K..

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości. Argumentując swoje stanowisko w sprawie pozwana podniosła, iż powód nie doręczył jej wypowiedzenia umowy, tym samym nie dokonał skutecznego

jej wypowiedzenia, nadto nie otrzymała wezwania do wykupienia weksla, który został wypełniony wadliwie i w sposób nieczytelny.

Jednocześnie M. K. złożyła wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Na podstawie zarządzenia z dnia 16 lutego 2021 r. dokonano zwrotu wniosku pozwanej o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw pozwanej, podniósł, iż nie ma obowiązku wykazywać w pozwie treści stosunku podstawowego, który weksel zabezpiecza. Nie ma także obowiązku załączać umowy, ani deklaracji wekslowej. Zobowiązanie wekslowe jest bowiem zobowiązaniem abstrakcyjnym, także w wypadku weksla gwarancyjnego. Jednocześnie powód wskazał, iż zgodnie z treścią umowy pożyczki pozwana zobowiązała się do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy kwoty 8.100 zł, na którą składały się: całkowita kwota pożyczki w kwocie 3.500 zł oraz koszty, które pożyczkobiorca zobowiązany był ponieść, tj.: całkowity koszt pożyczki, na który składają się odsetki umowne oraz koszty obejmujące opłatę przygotowawczą- 129 zł, prowizję- 2.571 zł, (...) 800 zł.

W odpowiedzi na podniesione przez pozwaną zarzuty niedoręczenia wezwania do wykupu weksla oraz wypowiedzenia umowy, powód wskazując daty nadania poszczególnych przesyłek podniósł, iż skierował na adres wskazany w treści umowy do pożyczkobiorczyni pisma, których ta nie podjęła. W ocenie powoda przedstawiony w aktach sprawy weksel został wypełniony w sposób prawidłowy i zgodnie z deklaracją wekslową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. wypełniając udostępniony przez (...) S.A. formularz, złożyła kierowany do pożyczkodawcy wniosek o udzielenie pożyczki. W dniu 20 grudnia 2017 r. M. K. zawarła z powodem (...) Spółką Akcyjną w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Integralną częścią umowy pożyczki była deklaracja wekslowa wystawcy weksla, w której pozwana upoważniła powoda do wypełnienia weksla.

Mocą zawartej w dniu 20 grudnia 2017 r. przez strony umowy pożyczki nr (...) powód udzielił pozwanej pożyczki ustalając następujące jej warunki:

- całkowita kwota pożyczki- 3.500 zł;
- całkowita kwota do zapłaty- 8.100 zł;
- wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 2.571 zł;
- opłata przygotowawcza- 129 zł;
- wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...) w wysokości 800 zł;
- rzeczywista roczna stopa oprocentowania- 89,62%.

Splata pożyczki miała nastąpić w 36 miesięcznych ratach po 225 zł, do dnia 1 stycznia 2021 r. Pierwszą ratę należało uiścić do dnia 1 lutego 2018 r. Pożyczka była oprocentowana według stałej stopy oprocentowania w wysokości 9,68% w skali roku (odsetki umowne).

Celem zabezpieczenia pożyczki pożyczkobiorca wystawił i przekazał pożyczkodawcy w dniu podpisania umowy weksel in blanco, który miał zostać wypełniony w przypadku braku spłaty zobowiązania.

Jeżeli pożyczkobiorca nie zapłaciłby w terminie poszczególnych rat lub ich części lub innej kwoty związanej z umową, niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym. Od każdego zadłużenia przeterminowanego pożyczkodawca nalicza odsetki za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę w przypadku:

- a) gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Pożyczkodawca może wezwać pożyczkobiorcę do zapłaty na piśmie, na adres pożyczkobiorcy, wskazany we wniosku kredytowym lub inny adres wskazany przez pożyczkobiorcę. Pożyczkodawca zobowiązany jest do zachowania 30 - dniowego okresu wypowiedzenia warunków umów;
- b) złożenia przez pożyczkobiorcę nieprawdziwych oświadczeń lub podania nieprawdziwych danych we wniosku kredytowym lub w dokumentacji kredytowej, posłużenia się przez pożyczkobiorcę fałszywymi lub podrobionymi dokumentami w celu uzyskania pożyczki- ze skutkiem natychmiastowym.

Pożyczkodawca ma prawo wypełnić weksel in blanco, na zasadach określonych w deklaracji wekslowej w przypadku, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości - w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania a także w terminie 14 dni od wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym.

Pożyczkobiorczyni podpisała dokument stanowiący o skorzystaniu przez nią z oferty pożyczkodawcy (...). Powyższe uprawniało pożyczkodawczynię do skorzystania z uprawnienia polegającego na: obniżeniu raty, przyspieszeniu wypłaty lub pakietu powiadomień klienta.

(dowody: wniosek o udzielenie po życzki- k. 17-20, umowa pożyczki gotówkowej nr (...) - k. 22-27, 62- 64, deklaracja wekslowa – k. 5, 29, 66, (...) - k. 21-22, harmonogram spłat- k. 28, 65, weksel- k. 12, zakładka P. - k. 60, karta odsetek- k. 61, karta klienta- k. 59-59v)

Pozwana dokonała częściowej spłaty zobowiązania względem pożyczkodawcy, przelewając na jego rzecz kwoty o łącznej wysokości 4.955 zł.

(dowód: karta klienta- k. 59-59v)

Pismem z dnia 2 stycznia 2020 r. powód wezwał M. K. do zapłaty zaległych 2 rat pożyczki, wymagalnych w dniach 1 grudnia 2019 r. i 1 stycznia 2020 r. w łącznej wysokości 445 zł w terminie 7 dni. Powód zaznaczył, iż w przypadku braku wpłaty ww. kwoty w określonym terminie, umowa pożyczki nr (...) zostanie wypowiedziana i wszystkie zobowiązania z niej wynikające zostaną postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Pożyczkodawca wskazał, że prognozowana kwota roszczenia w przypadku wypowiedzenia umowy to 3.147,61 zł.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty- k. 67, potwierdzenie nadania przesyłki- k. 68-73)

W dniu 3 lutego 2020 r. powód skierował do M. K. pismo stanowiące wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z wezwaniem do wykupu weksla. W treści pisma zaznaczono, że zadłużenie wynikające z umowy (...) wynosi 3.153,23 zł. Pożyczkodawca w ww. piśmie zawarł wezwanie do wykupu weksla in blanco w ciągu 30 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Powód zaznaczył, że po upływie 30 dni rozpocznie naliczanie odsetek umownych. W treści pisma pożyczkodawca wskazał nr rachunku bankowego, na który należy dokonać wpłaty tytułem spłaty zobowiązania.

(dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z wezwaniem do wykupu weksla- k. 4, 74)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, albowiem ich autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, ani nie wzbudziła wątpliwości Sądu. Podnoszone przez pozwaną zarzuty dotyczące nieczytelnego wypełnienia weksla, w ocenie Sądu nie zasługują na uwzględnienie. Weksel wypełniono pismem ręcznym w sposób w pełni czytelny, zgodnie z wiążącą strony deklaracją wekslową i obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie w części.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 § 1 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Umowa pożyczki zobowiązuje zatem pożyczkodawcę do przeniesienia własności przedmiotu pożyczki na pożyczkobiorcę. Samo wydanie przedmiotu pożyczki może nastąpić w dowolny sposób, byle pożyczkobiorca miał możliwość swobodnego dysponowania czy to pieniędzmi, czy rzeczami będącymi przedmiotem umowy. Odwrotność opisywanej sytuacji występuje przy zwrocie pożyczki. Pożyczkobiorca po upływie określonego terminu jest zobowiązany zwrócić pożyczkodawcy otrzymane pieniądze/rzeczy, przy czym nie muszą to być te same pieniądze i te same rzeczy, o ile są zwracane w tej samej ilości i jakości. W braku odmiennego zastrzeżenia w odniesieniu do tych umów pożyczki, których przedmiotem są pieniądze, należy postępować stosownie do wymagań określonych zasadą nominalizmu (zob. szerz. Z. Gwalik, Komentarz do artykułu 720 Kodeksu cywilnego [w:] A. Kidyba, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część szczególna, LEX 2010).

W myśl art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, publ. OSNC 1997 nr 6-7 poz. 76). To strony dysponują przedmiotem postępowania i są w najwyższym stopniu zainteresowane jego wynikiem, wobec czego to na nich, co do zasady, ciąży obowiązek powoływania i przedstawiania sądowi wybranych przez siebie dowodów.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75, niepublikowanym – źródło Lexis.pl nr 318425).

Pozwana nie zaprzeczała okolicznościom zawarcia z powodem umowy, stanowiącej źródło żądania sformułowanego w treści pozwu oraz złożeniu podpisu pod wekslem in blanco. Powód na okoliczność powyższego przedstawił dokumenty wykazujące zarówno wnioskowanie o przyznanie pożyczki, zawarcie umowy pożyczki oraz złożenie podpisu pod deklaracją wekslową i wekslem in blanco. W tych okolicznościach Sąd nie miał wątpliwości, co do tego, że strony łączyła umowa pożyczki.

Zgodnie z treścią zapisów umowy pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę w przypadku, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczyłoby 30 dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pożyczkodawca zobowiązany jest do zachowania 30 - dniowego

okresu wypowiedzenia warunków umowy. Powód wezwanie do zapłaty skierował do pozwanej w dniu 2 stycznia 2020 r. Jak wynika z karty klienta ostatniej wpłaty dokonano w dniu 31 października 2019 r. Nie ulega zatem wątpliwości Sądu, że pozwana na datę sporządzenia pisma zalegała z płatnością dwóch rat. Zatem wezwanie do zapłaty było zasadne, nadto pozwaną pouczono o konsekwencjach niedokonania spłaty zaległości. Mimo to pozwana nie dokonała spłaty zobowiązania, wobec czego zasadnie dokonano wypowiedzenia umowy i wypełnienia weksla. Na zasadność prawidłowego skierowania do pozwanej pisma stanowiącego wezwanie do zapłaty pożyczkodawca przedstawił kopię wyciągu z księgi nadawczej wskazującej na nadanie przesyłki listem poleconym na wskazany przez pożyczkobiorczynię adres, za pośrednictwem publicznego operatora pocztowego Poczta Polska S.A. Skierowane do pozwanej przesyłki umożliwiały jej zapoznanie się z treścią pism. Podnoszone przez pozwaną zarzuty w tym zakresie nie zasługują na uwzględnienie, bowiem pozwana nie wykazała w sposób skuteczny niemożności zapoznania się z treścią kierowanych do niej pism, a tym samym nie dokonała obalenia domniemania faktycznego doręczenia przesyłek.

Kolejną czynnością podjętą przez pożyczkodawcę, po skutecznym wezwaniu do zapłaty zaległości, było przedstawienie weksla do zapłaty, co powód uczynił treścią pisma z dnia 3 lutego 2020 r., zgodnie z deklaracją wekslową oraz wypowiedzeniem umowy. Pozwana miała możliwość zapoznania się z treścią tego wypowiedzenia w rozumieniu art. 61 k.c., co wynika ze strony internetowej Poczty Polskiej (<https://emonitoring.poczta-polska.pl>), na której widnieje, że przesyłka opatrzona nr zamieszczonym na wypowiedzeniu (...) (k. 74) została nadana na adres pozwanej

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż pożyczkodawca miał prawo wypełnić weksel in blanco, na zasadach określonych w deklaracji wekslowej w przypadku, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Powód w treści pisma wskazywał nr rachunku bankowego, na który należy dokonać spłaty zobowiązania. Nadto należy zauważyć, iż pozwana dokonując częściowej spłaty pożyczki przelewała na rachunek pożyczkodawcy poszczególne raty, a zatem znane były jej dane konieczne do wykonania przelewu na rzecz pożyczkodawcy. Treść przedstawionych przez powoda pism wykazuje prawidłowość wezwania pożyczkobiorczyni do zapłaty należności, wypowiedzenia przez pożyczkodawcę umowy pożyczki i wezwania do wykupu weksla. W związku z powyższym zarzuty pozwanej nieskutecznego wypowiedzenia umowy oraz nieprawidłowego wystawienia weksla nie zasługują na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził należności na podstawie weksla. Przedstawiony przez powoda weksel był wekslem in blanco, a zatem wekslem niezupełnym w chwili jego wystawienia. Weksel ten został wystawiony w celu zabezpieczenia wykonania przez pozwanych zobowiązania ze stosunku podstawowego – umowy pożyczki.

Wbrew stanowisku powoda, co do abstrakcyjności zobowiązania wekslowego, w takim przypadku sąd ma możliwość badania stanu faktycznego wynikającego ze stosunku podstawowego, w tym ustalenia, czy odpowiedzialność dłużnika w ramach stosunku wekslowego odpowiada rozmiarowi jego odpowiedzialności wynikającej ze stosunku podstawowego (tu umowy pożyczki). Wskazać należy, że w wyniku porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się tym, że wierzyciel nie może z mocy weksla uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność. Z tych przyczyn zdaniem Sądu kontrola postanowień umownych w zakresie regulacji art. 3851 – 3853 k.c. jest nie tylko uprawnieniem, ale też obowiązkiem sądu. Sąd zobowiązany jest czuwać, aby podmioty stosunków cywilnoprawnych pod przykryciem zobowiązania wekslowego nie przemyślały postanowień niedozwolonych i nie wykorzystywały słabszej strony tych stosunków jakim są konsumenci. Powódka wskazywała, że pozaodsetkowe koszty kredytu określone w umowie mieszczą się w limicie określonym w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, stąd nie można mówić o jakimkolwiek naruszeniu praw konsumenta. Zdaniem Sądu fakt, że koszty te są ustalone na poziomie niższym niż maksymalny pułap ustawowy nie wyłącza możliwości ich prawnej analizy także przez pryzmat innych norm prawa cywilnego w tym art. 385(1)– 385(3) k.c. Celem regulacji określonych w ustawie o kredycie konsumenckim jest ochrona konsumentów przed nadmiernym obciążaniem ich kosztami udzielonych kredytów, a nie przyznawanie pożyczkodawcy uprawnienia do naliczania opłat w maksymalnej przewidzianej przez tę ustawę wysokości bez względu na to czy poniósł on jakiegokolwiek koszty związane z zawarciem umowy pożyczki. Tak wskazał również Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w orzeczeniu z dnia 3 września 2020 r w sprawie C- 84/19, w uzasadnieniu wskazano, iż przepis krajowy

art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, nie wydaje się sam w sobie określać praw i obowiązków stron, umowy, lecz poprzestaje na ograniczeniu ich swobody ustalenia pozaodsetkowych kosztów kredytu powyżej pewnego poziomu i w żaden sposób nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd krajowy sprawdził, czy takie ustalenie ma ewentualnie nieuczciwy charakter. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (DZ. U. 1993, L 95, s.29) należy w ocenie TSUE interpretować w ten sposób, że warunek umowny, który nie był indywidualnie negocjowany i który obciąża konsumenta pozaodsetkowymi kosztami kredytu, w tym kosztami prowadzenia działalności gospodarczej kredytodawcy poniżej maksymalnego pułapu ustawowego może zostać uznany za nieuczciwy w rozumieniu tego przepisu. Warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane mogą być uznane za nieuczciwe jeśli stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczną nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. Znacząca nierównowaga wynikających z umowy świadczeń jak i obowiązków ze szkodą dla konsumenta ma miejsce, gdy przedsiębiorca obciąża konsumenta kosztami nieproporcjonalnymi w stosunku do świadczeń i otrzymanego kredytu. Ocena co do tego, czy sytuacja taka ma miejsce należy do sądu krajowego. Trybunał wielokrotnie podkreślał, że ustalenia nieuczciwego charakteru postanowień umownych, stojących w sprzeczności z wymogami dobrej wiary można dokonać sprawdzając, czy przedsiębiorca traktujący konsumenta w sposób sprawiedliwy i słuszny mógłby racjonalnie spodziewać się, iż konsument ten przyjąłby taki warunek w drodze negocjacji indywidualnych (por. wyrok z dnia 7 listopada 2019 r., C-419/18 i C 483/18 i przytoczone tam orzecznictwo).

Wobec powyższych rozważań Sąd przystąpił do oceny postanowień umownych.

Zgodnie z art. 385(1) § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Przez rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć przy tym nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

W kontekście powyższych regulacji, wskazać należy, że powód dochodził oprócz spłaty kapitału pożyczki (3.500 zł.) wraz z odsetkami umownymi, również dodatkowych kosztów w postaci opłaty przygotowawczej w wysokości 129 zł, prowizji w wysokości 2.571 zł. oraz kwoty 800 zł z tytułu (...)

Zgodnie z treścią art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2019.1083 t.j.) pozaodsetkowe koszty kredytu to wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek.

Art. 36a ust. 1-3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2016.1528 j.t.) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru:

$$MPKK \leq (K \times 25\%) + (K \times n / R \times 30\%)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

Pozadsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Pozadsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozadsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotą kredytu.

Sąd stanął na stanowisku, iż powodowi należna jest kwota należności głównej wraz z prowizją. Koszty prowizji nie przekraczają limitu pozadsetkowych kosztów kredytu. Należy zauważyć, iż koszt prowizji przy rozłożeniu go na okres obowiązywania umowy, tj. 38 miesięcy, stanowi kwotę około 68 zł miesięcznie. Mając na uwadze konieczność pokrywania przez pożyczkodawcę szeregu opłat, wynagrodzeń pracowników, najmu biur itp., kwota ta nie stanowi wygórowanej należności.

Podobnie, sąd uznał, że zasadne jest naliczenie opłaty przygotowawczej w wysokości 129 zł, która stanowi wynagrodzenie za czynności podejmowane przy zawieraniu umowy, w tym jej przygotowanie.

Odmienne należało ocenić koszt usługi (...). (...) z usługi tej płynąca, polega na tym, że pożyczkobiorca będzie uprawniony do spłaty raty obniżonej lub odroczenia płatności określonych rat. Wskazać jednak trzeba, że ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że stanowi on nieważne postanowienie umowne, gdyż ma na celu obejście przepisów o maksymalnych odsetkach za opóźnienie. Pakiet ten stanowił bowiem usługę dającą jedynie pozorną korzyść. Preferencyjność jej polegała na tym, że pożyczkobiorca w okresie kredytowania mógł jednorazowo, według swego wyboru, skorzystać z bezpłatnego odroczenia dwóch terminów płatności rat albo do bezpłatnego obniżenia maksymalnie o 50 % czterech kolejnych rat. Jednak uwadze nie może ująć to, że maksymalny termin odroczenia płatności rat czy też obniżenia rat to odpowiednio 2 i 4 miesiące oraz że z usługi tej można było skorzystać tylko raz w czasie obowiązywania umowy. Co istotne w razie obniżenia rat, kwotę o którą ratę obniżono, należało spłacić. W ocenie Sądu wysokość ceny tej usługi jest jaskrawo zawyżona i narusza przepisy o odsetkach maksymalnych za opóźnienie. Wiadomo bowiem, że w razie opóźnienia w płatności rat, należy tytułem odsetek za opóźnienie zapłacić znacznie mniej niż 800 zł, które stanowi aż prawie 30 % wypłaconej kwoty pożyczki. Możliwość otrzymania wiadomości sms o przelaniu środków lub wysokości zadłużenia, także w ocenie Sądu nie stanowi znaczących wydatków. Nadto treść zawieranych przez instytucje pożyczkowe umów z operatorami telefonii, powoduje, iż koszt wysłania powiadomień nie jest ponoszony każdorazowo.

W świetle powyższego omawiane postanowienie jako naruszające przepisy o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, tj. art. 359 § 21 k.c., należy na podstawie art. 58 § 1 i 3 k.c. uznać za nieważne.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w zakresie kwoty 2 219 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od dnia 4 marca 2020 r. do dnia zapłaty. W ocenie Sądu pozwana winna bowiem tytułem uiszczyć na rzecz powoda 6200 zł (tj. 3500 zł +2571 zł +129 zł) oraz odsetki kapitałowe od tej kwoty wyliczone przez Sąd w wysokości 974 zł. Czyli łącznie powinna zapłacić 7174 zł. W związku z tym, że zapłaciła 4955 zł, należało zasądzić 2219 zł.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Powód dochodził kwoty 3.153,25 zł, zaś zasądzono na jego rzecz kwotę 2.219 zł, co oznacza że wygrał sprawę w 70%. Powód w trakcie procesu poniósł koszty: opłaty od pozwu w kwocie 200 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł i tytułem opłaty od skargi na orzeczenie referendarza w wysokości 30 zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono w oparciu o treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.). Pozwana poniosła koszt wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika (900 zł) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Wysokość kosztów zastępstwa procesowego pozwanej ustalono w oparciu o treść Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800). Dokonując rozliczeń poniesionych przez strony kosztów procesu Sąd w pkt III wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 527,80 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.